

LAIŠKAI IŠ TEN KUR GYVENA BE NAMŲ

Faktai apie Amerikiečių Okupuotoje Dalyje Vykdama DP Sijojimą

Nuo Redakcijos: Šis yra trečias straipsnis mūsų Paryžiaus korespondento kuris prieš trejetą savaitę išvyko aplankyti Lietuvių pabėgėlių gyvenimą stovyklose Vokietijoje. Iš šio straipsnio matysite kad ten darosi kas negero, ir pabėgėliai, kuriems atimta tėvynė, neišdžiūti ramiai gyventi net tose skurdžiose sąlygose.

Ar tik ne kruvina Stalino ranka ir toliau brauko Amerikiečiams per akis ir nurodo kaip toliau tuos nelaimingus žmones kankinti ir persekioti.

III.

AMERIKIEČIŲ zonoje pradėtas vykdyti Displaced Persons (išvietintų asmenų) stovyklos tikrinimas. Tikrinimas vyksta nevenodu lygiu ir iššiol nežinomais motyvais. Pirmieji rezultatai labai liudni Lietuvių bendruomenei. Iš stovyklų pašalinta Klaipėdos krašto gyventojai, tikri Lietuviai repatriantai ir atvykėliai po 1945 metų Rugs. 1 dienos iš kitų zonų, kaip neturintieji D. P. teisių. Išmetant atvykėlius buna atsitikimų kad atskiriami vaikai nuo tėvų, žmona nuo vyro.

1. Dillingeno DP stovykloje per pirmutinį patikrinimą, vadovaujant 1st Lieut. Navickas, FA, Screening Team No. 15, pašalinta 32 Lietuviai; per antrą patikrinimą, vadovaujant 1st Lieut. Allen Shaffer, President Screening Team No. 15, pašalinta dar 133 Lietuviai, tame skaičiuje išskirta 21 šeima. Dillingeno stovykloje nepripažinta DP status vienos šeimos nariams išskiriant jas, sekančiai: Kostė D. (neščia), Juozas J., Jonas J., Magdalena L., Vytautas ir Aldona L. (jų dviem vaikams DP status pripažintas); Bronė S., Petrė M., Vladė M. ir duklė Vlada, Eugenija M., Stefanija M. (75 metų senutė atskirta nuo savo dukters globėjos); Rui-nė, Ona S., Viktoras L., Zigmars ir Zofija S. (jų suni palikta DP teisė); Leonas S., Vladas V., Kazys Z., Antanas ir Marija B. (jų dviem mažamečiams vaikams DP status pripažintas).

BE TO, iš DP pašalintas Vi-ris, sėdėjęs nazių koncentracijos stovykloje; Vladas V-is, prievarta atgabentas Vokietijon. (Šių pavardžių spaudoje neskelbti, jei bent pirmasias raides, kad nepakenktų jiems ar jų artimiesiems likusiems Lietuvoje).

Del baiminimosi būti pašalintam širdies smūgiu mirė Petras Samauskas.

Rugpjūčio 16 d. komisijos pirmininkas Lt. Allen Shaffer, paklaustas apie tikrinimo rezultatus, pasakė kad stovyklos bus tikrintos tol kol visos DP stovyklos liks tuščios.

2. MENNINGENO DP stovykloje iš 856 Lietuvių pašalinta 122 suaugę Lietuviai, ne-skaitytą vaikų. Pašalinta ma-žametė Regina B., jos tėvas palikus DP teises. Moterys teiravusios jų vyrų išbraukimo priežasčių, buvo klausimo-s ar jų vyrai jas myli. DP statuso pripažinimo komisijai Memningene vadovavo Elton McGann, 2nd Lieut., 47th Inf.

3. DP TEISES atimtos ku-nigams Prof. D. Aleksandriui L. Oberlennigene, Antanui R. Dillingene, Albinui B. Mem-nigene, kuriuos paskyrė Sv. Sosto Delegatas Lietuviams Vokietijoje ir Austrijoje dirbti ganybišką darbą tremtinių tarpe.

Apskritai, jokios bendros ob-jektvios direktyvos šiam si-vojimo darbe nesimato; atro-do, dirbtinai norima sumažinti Lietuvių DP skaičių, neatsi-žvelgiant į jų turimus tam sta-tusui teisinius titulus. Išmes-tiesiems nepranešami motyvai del ko jie yra pašalinti iš DP.

The Ohio War History
Commission
Ohio State Museum
Columbus Ohio

The only Lithuanian Newspaper published in Ohio reaching a very large majority of the 80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

Kaina 5c.

CLEVELAND, OHIO SEPT.-RUGS. 6, 1946

(31-mi metai :: 31st year)

Graikija Nubalsavo Susigražinti Karalių

Maršalas Tito, Jugoslavų diktato-riukas, parodoma su U. S. am-basadorium Patterson Jr., (deš-i-nėje), kai jiedu dalyvavo medžio-klėje, pirm negu Jugoslavia pra-dėjo šaudyti Amerikos lakunus.

MAISTO KONFEREN- CIJA DANIOJE

Kopenhagene, Danijoje, Rugs. 2 prasidėjo 51 valstybės delegatų suvažiavi-mas aptarimui pasaulinio maisto klausimo, nustatyti maui kovos su badu, ir pa-tikrinimui kaip stovi duon-s klausimas ateinančiai žiemai.

Sovietai šią konferenciją ignoruoja ir joje nedaly-vauja.

Bombay, Indijoje, pasta-rose riaušėse tarp Indusų ir Musulmonų užmušta 100 žmonių, 270 sužeista.

Screening (sijojimo) komi-sijos nutarimas vykdomas tuoj pat, nedavus laiko ir sąlygų skundui bei apeliacijai ir aukštesnė įstaiga paduoti. Tą pa-čią ar rytojaus dieną pašalin-tieji iš DP skubiai gabenami į Vokietiją pabėgėlių iš Čeko-slovakijos, Lenkijos stovyklas ir atiduodami Vokietijų admini-stracijos žiniai.

Iš DILLINGENO išmestieji nugabenti į Neu Ulmą, iš Mem-mingeno — į Augsburgą ir atiduoti Vokietijų pabėgėlių komisaro žiniai. Jie patalpinti į Vokietijų saugomus barakus, apgyvendinti po 28 asmenis viename kambaryje.

Vokietiai pilnai apsidirba nelaimingų Lietuvių likimu.

Daugelis išmestų DP, inteli-gentinių profesijų Lietuviai, atiduodami Vokietiams ukini-kams laukų darbas dirbti.

Svarbu kad Amerikos Lietu-viai panaudotų apie šį "sijoji-mą" jau turimą informaciją ir šias žinias užkirsti kelią oku-pacinių įstaigų sauvelei, įstu-miančiai musų tautiečių dalį į beteisį gyvenimą Vokietijų ben-druomenėje, kur gresia pavojus žuti musų tautai.

Prašome kelti šiuos faktus užjurio viešumai ir sugestijo-nuoti kad:

1. Screening komisijose ne-buty lengvapėdiškumo ir sau-valės;

2. Screening komisijos su-interesuotiems skelbtų moty-vus kuriais grindžia savo nu-tarimą del DP teisių atėmimo, ir duotų galimybę apeliuoti by-lai peržiūrėti del neteisingo komisijos nutarimo;

3. Screening komisijos ne-vykdytų savo nutarimų nega-gavusios aukštesnės instancijos kuriai paduotas pašalinto iš DP skundas, sprendimo kuris tvirtintų komisijos nutarimą;

4. Neteisingai išmestiesiems iš DP gražintų DP teises ir glo-bą bei paramą.

(Bus daugiau)

TAI AIŠKUS PRO- TESTAS PRIEŠ KO- MUNIZMĄ

Rugs. 1, Graikijos pilie-čiai ramiai ir diduma bal-sų nusibalsavo už sugryži-mą karaliaus Jurgio valdy-ti jų šalį. Už karalių pa-duota 983,856 balsai, už res-publiką 240,823 balsai, pra-neša Graikijos vidaus rei-kalų ministras Kalkanis.

Veikiantis premjeras Go-natas apie rinkimų pasek-mes pranešė Londone gy-venančiam pabėgėliui Grai-kijos karaliui Jurgiui, už-kviesdamas jį grįžti.

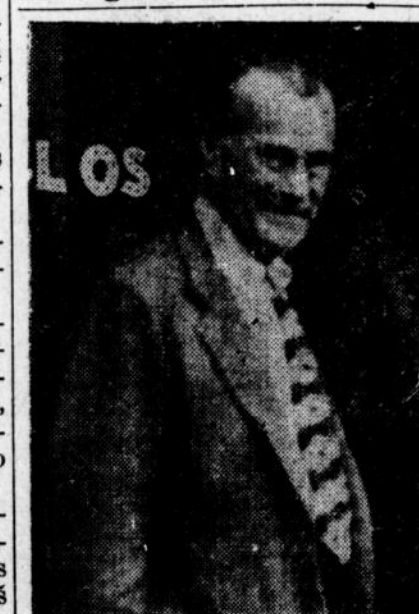
Kadangi karalius Jurgis nebuvo populiarius savo ša-lyje prieš karą, šie Graiki-jos balsavimai yra tik drą-sūs žmonių protestas prieš komunizmą, kuris su Mas-kvos pagalba, su teroristu komunistų ginkluotų gau-jų siuntimais buvo bando-mas primesti ir Graikijai, kaip primestas kitoms Bal-kanų šalims. Turėdami lai-svą balsavimą, Graikai pa-sireiškė kokios valdžios jie labiau nori — ir tikrai ne komunistiškos.

Graikijos policija ir ka-riuomenė vedė atkaklią ko-vą su šiaurės Graikijoje siautusiai iš Sovietų kon-troliuojamų šalių siunčia-mais teroristais komunis-tais ir prieš rinkimus sako apie 200 tų komunistų "lik-vidavo".

Moskvos valdovai plyšta iš apmaudo del nepasieki-mo tą paskutinę pietryčių Europos šalį pasijungti.

Už tai kaltina Ameriką del siuntimo Graikijon ka-ro laivyno ir Britaniją už "terorizavimą" šalies ver-žiant balsuoti už karalių, nors U.S. karo laivai buvo už kelių šimtų mylių nuo Graikijos, ir Anglų kariuo-mėnė esanti Graikijoje bal-savimų dieną buvo uždary-ta barakuose.

GEN. MACARTHUR pa-reiškė susirūpinimą Japo-nijoje smarkiai plintančiu komunizmu, kuris atplėšia tos šalies liaudį nuo tikros demokratijos. Tas gali bu-ti priežastim naujo karo, sako generolas.

DU AMERIKIEČIAI PRANCUZIJOJE. Amerikos ambasadorius Prancuzijai Caffery (kairėje) ir Valstybės Sekretorius Byrnes, parodomi atsilankę į kaimą pasiluisi sekmdieni, pa-sišalinę iš Luxembourg rumų, kur dalyvauja taikos konferen-cijoje. Jie viešėjo pas buvusį premjerą Leon Blum.

APKALTINO GRAI- KIJĄ U. N. SAUGOS TARYBAI

Lake Success, N. Y. — UN saugos tarybos posė-dyje nutarta priimt Ukrai-nos atstova Manuiskio ap-kaltinimą Graikijos, "kuri sudaro rimtą taikai pavojų Balkanuose". Tai bus iš-bandymas patyrimui ką iš-tikro Maskvos pakalikai ir pačios Maskvos atstovas išdėstys ir kokius argu-mentus naudos.

Manuiskys pradėjo kalti-nimą Graikijos laikinos vy-riausybės ir Anglų už rė-mimą Graikų prieš rinki-mus, del ko įvyko eilė su-sikirtimų su komunistais, kurių požiūriu visi balsavi-mai kurie neina bolševikų naudai yra "pavojus tai-kai".

Amerika tik pagrasino Jugoslavijai iškelimu UN konferencijoje bylos del U. S. kareiviu ir lėktuvų šau-dymo, o Maskvą ir suruo-šė šį savo propagandinį vaidinimą prieš Graikiją.

REIKALAUJA TITO ATSISKAITYTI

U. S. valdžia pareikalavo iš Jugoslavų diktatoriuko Tito atsiskaityti už nužu-dytus Amerikos karius, tik-tada tas įvykis bus skaito-mas baigtu.

Rugs. 3 iš Belgrado per radio skelbta kad Ameri-kos karo lėktuvai vis dar skrenda per Jugoslavų te-ritoriją. Ta teritorija Tito laiko Trieste sritį kurios dalį Jugoslavija savinasi.

Toliau, Tito pranešė kad jis atsisako pripažinti Ju-goslaviją kalta už nušovi-mą penkių Amerikos laku-nų Rugg. 19. Jau pripažin-ta kad Amerikiečių lėktu-vai buvo šaudomi Jugosla-vų iš Amerikos gautais ka-riškais lėktuvais.

Amerikos valdžia, paty-rus kad švedija duoda Ru-sijai \$280,000,000 paskolą, ėmėsi tą sutartį sulaukyti. Sako, Amerika ruošia 1947 metams prekybos konferen-ciją, kuriai ši paskola gali pakenkti.

MUSTYNĖ UZ TRIESTE. Vaizde parodoma politiška mušty-nė tarp Italų ir Jugoslavų už miestą Trieste, kurį Jugoslaviai reikalauja visiškai atskirti nuo Italijos ir atiduoti Jugoslavi-jai. Minia protestuoja prieš to uosto ir miesto padarymą tarp-autiniu, kaip nutarė keturi didieji pereitą Birželio mėnesį.

AMERIKONAI APIPLĖŠĖ JAPONIJĄ, MASKVA SKELBIA

Moskvos oficialis orga-nas Pravda šiomis dienomis pradėjo visus smarku-mu Rusijos muzikams skel-bti melagingą propagandą, buk Amerika išplėšė viską iš Japonijos ir stengiasi paversti tą šalį "sargu šu-nim prieš Tolimųjų Rytų žmones".

Tie melai paleista sąry-šyje su paminėjimu Japo-nijos nugalėjimo metinių sukaktuvių, kame pats Sta-linas ir kiti sovietų virši-ninkai gyrėsi tik kad Rusi-ja įstojus į karą prieš Ja-poniją sudavė jai tokį smu-gį kad Japonai pasidavė.

Amerikos ir kitų padėtos pastangos prieš Japoniją neminimos. Gi Rusija įsto-ji į karą prieš Japoniją tik trys savaitės prieš tai kai dvi atominės bombos privertė Japoniją pasiduoti. Rusai tik puoleši iš to pasinaudoti, ir gerai pelnė.

JUGOSLAVAI SPI- RIASI DEL TRIESTO

Paryžiuje, taikos konfe-rencijoje, Jugoslavų atsto-vas vėl panaujino reikalavi-mą Triestą priskirti Jugo-slavijai, ir karštai atakavo Italijos atstovo argumentus prieš tai. Italijos atstovo kalbą kritikuodamas Jugo-slavų atstovas sakė jog tas įrodą kad Italijoje fašiz-mas tebegyvuoja.

DARBAI šioje šalyje ei-na taip kad dirbančių vi-sokiose industrijose ir už-siėmimuose skaičius virši-jo 57 milijonus, kas reiškia naują taikos meto rekordą.

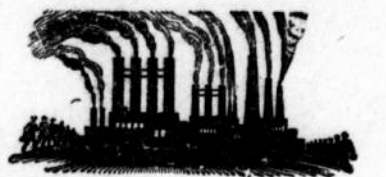
Unijos turi šiuo tarpu a-pie 15 milijonų narių, dau-giau negu kada nors.

Rugs. 1 šalyje ėjo 350 streikų apimančių 200,000 darbininkų.

U. S. viešų darbų progra-mui numatyta net 400 bi-lijonų dolarių, ir tas pro-gramas apima 20 metų dar-bus. Kas tuos bilijonus su-dės ir kada valdžia tikisi išbristi iš skolų?

Valdžia laikė savo žinio-je virš 3,000 angliakasyk-lų per tris mėnesius nuo to kai pereitą pavasarį jas paėmė, iškilus streikui.

Dabar rengiasi jas grą-žinti savininkų žinion.

Ekonomika

Darbingumas Šymet Visoje Šalyje Žymiai Pakilo

DARBINGUMAS šioje ša-lyje šymet pasiekė rekordinio laipsnio, kuomet viršyta 60 mi-lijonų skaičius dirbančių už algas. Ta skaitlinė yra Liepos 1-mos šių metų. 58,130,000 dirba dirbtuvėse ir bižnuose, ir 2,610,000 tarnauja gaudami algas ginkluotose pajėgose. Viskas tas sudaro net 4 mili-jonus dirbančių daugiau negu Liepos 1 d. 1945 metais.

TACIAU, kaip iš Washing-tono skelbiama, New Dealeriai ir ypač Komercijos Sekretorius Wallace, Stalino prietelius, į šią skaitlinę žiūri su dideliu susirūpinimu ir sako jog tai esąs blogas ženklas, esą tai yra infliacinio spaudimo apsiereiš-kimas ir nereikia pastovios gerovės.

Wallace ir kiti jo vienmin-čiai labai būtų patenkinti jei darbai eitų mažu saiku ir dar-bininkai vėl būtų pastatyti prie valdiškų darbų arba ir WPA, kaip buvo prieš karą.

Kadangi per ilgus kar me-tus civilių reikmenų gamyba buvo sulaukta ir žmonės tas reikmenis išbaigė, dabar jų pareikalavimui esant privatinės dirbtuvės jas gamina ir par-duoda, o Henry Wallace galvo-ja kad tai blogas šalies ženklas.

Jeigu būtų apie 10 milijonų bedarbių ir valdžia galėtų tu-rėti savo rankose visus WPA darbininkus, jais pasiremiant galėtų tikėtis laimėti sekančius rinkimus, ypač 1948 metų pre-zidento rinkimus.

Dabar reikia tikėti rinkimaii nukryps į kitą pusę.

VALDŽIOS agentai dar vis maisto maisto reikalą taip kad maisto pirkėjai negalėtų gau-ti ko reikia ir kaip reikia. Ne-užtenka to, valdžios supirkty maisto išteklių dažnai tiek su-genda kad iš jo galėtų visa di-delė šalis maitintis.

Dabartinio laiku valdžios at-stovai yra įsakę bulvių augin-tojams perduoti apie 50 milio-nų bušelių bulvių valdžiai. Bul-vės yra svarbi maisto dalis, bet jos bus pavestos alkoholio ga-mintojams. Kadangi maistas yra dabar svarbiausias reika-las, kodėl tos bulvės nepaveda-mos šioje šalyje žmonėms val-gyti, kad daugiau grūdų būtų galima išvežti kitoms šalims pagelbėti?

KORŲ derlius šymet išro-do bus geras, bent 10 nuoš. didesnis negu buvo 1945 me-tais.

Kaip tik bus didelis kornų derlius tuoj padaugės ir gyvu-lių bei paukščių auginimas, o tas reikš daugiau maisto pro-duktų sekančiai žiemai ir ki-tam metui.

Kviečių derlius taip pat pa-sirodo žymiai geresnis negu buvo spėta Gegužės mėnesį.

Gaila kad geležinkeliai ne-buvo pasirengę greitam grūdų išvežimui į miestus toliau nuo kviečių laukų. Tačiau ir tas su laiku bus padaryta.

Milwaukee, Wis., Nash-Kelvinator dirbtuvėse dar-bininkai nubalsavo strei-kuoti protestui prieš dirbi-mą automobilų eksportui į kitas šalis čia pat jų labai truksta.

Amerikos Legionas turi dokumentus įrodančius ko-munistų pasiryžimą įsiver-žti į visas Amerikos karų veteranų organizacijas, jų užkariavimui iš vidaus.

C. E. I. PRADEDA \$30,000,000 NAUJO PLĖTIMO DARBA

The Cleveland Electric Illuminating Company paskelbia savo naują plėtimosi programą, kuris apims \$30,000,000 ir prasitęs per tris metus, nuo 1947 iki 1949, kaip praneša tos kompanijos prezidentas, Elmer L. Lindseth.

Pirmas didžiulis darbas tame projekte bus įrengimas naujo 90,000 kilowatt generatoriaus, kuris jau ir užsakytas. Šis naujas generatorius bus didžiausias koks kada turėtas Illuminating sistemoje, ir bus gatavas operavimui 1948 metais.

The Illuminating Company's trijų metų \$30,000,000 statybos ir plėtimosi programos, Mr. Lindseth sako, planuojamas aprūpinti elektros reikalavimu šviesai ir įdiegti didesnę Cleveland-Northeastern Ohio srities. Jis nurodo kad nuo V-J Dienos, vos metas laiko atgal, apie 150 industrinių įstaigų pasizadėjo investuoti virš \$170,000,000 į naujas

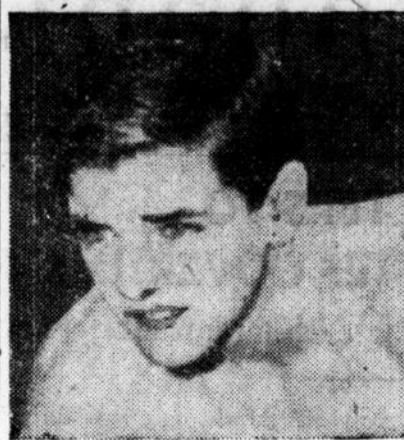
dirbtuves šioje srityje, kurią Illuminating kompanija garsina visoje šalyje kaip "Geriausią Vietą" daugeliui industrijų.

"Šie nauji planai", Mr. Lindseth sako, "sudarys 30,000 darbų industriniams darbininkams—kurių uždavimai sudarys 30,000 daugiau progų darbams kitose kryptyse šioje srityje."

"Kai tie 132 miestai ir miesteliai aptarnaujami mūsų kompanijos dides ir auga, mes nuolat pasirušime patiekti jiems reikalingos pajėgos jų progresui."

"Mūsų naujas generatorius bus super-moderninis vienetas gana didelis aprūpinti elektros jėga vidutinį Amerikos miestą iš 45,000 namų. Jos 90,000 kilowatt yra 18,000 kilowatt didesnis negu didžiausias koks mes dabar turime savo sistemoje. Prie jo bus daroma ir kiti priedai, kurie išs daugiau negu du metus įrengti."

"Tik prieš karą mūsų sistemos gamybinis našumas buvo 600,000 kilowatt. Patiekimui reikalingo padidėjusio jėgos reikalavimo karo pradžiai mes padėjom 204,000 kilo-

PLAUKIKAS. Šis jaunuolis, Jimmy McLane, 16 m., sumušė du plaukimo rekordus plaukimo sporte. Jis yra narys Ohio State Universiteto.

watt, sudarant visą mūsų gamybinį našumą 804,000 kilowatt. Tie jėgos šaltiniai davė galimybes didiam industriniam plėtimuisi koks vyko per praėjusius šešis metus. Mūsų pirmesnius darbus sutrukdė reikmenų negavimas, ir tik sekantais metais galėsim baigti tai ką užsakėm pora metų atgal kaip trečdajį mūsų \$9,000,000 statybos programos 1946 metams."

NAUJOJE Zelandijoje, Massey Žemdirbystės Kolegijoje, yra kursas avių vilnoms kirpti. Ten auginama labai daug avių. Moterys pasirodė gabesnės vilnų kirpimo studentės.

KITATAUČIAI KURIE PAMILO LIETUVIUS

(Pabaiga nuo 3 pusl.)

tis laikraščio redakcijai, išteikdamas straipsnių apie Lietuvą. Prof. Niedermannas mielai sutiko mane įvesdinti Neuchatelio laikraščio redakcijos. Jau tada pastebėjau, kad mūsų bičiulio vardas visur naudojosi aukšta pagarba. Todėl nenuostabu, kad profesorius buvo pagerbtas, kai 1944 metais, susilaukęs 70 metų amžiaus sukakties, pasitraukė iš Neuchatelio universiteto. Jam buvo pripažintas garbės profesoriaus titulas. Ta proga ženevos universitetas iškėlė jam garbės daktaro diplomą. Nuo pereinamųjų metų jis yra Institut de France narys — korespondentas. Rygos universitetas garbės daktaro laipsnį suteikė prof. Niedermannui dar 1929 metais.

Kai laiškų pasveikinau profesorius jo 70 metų amžiaus sukakties proga, susilaukiau malonios dovanos, butent, visų jo darbų sąrašo, kurį jam iškėlė jo bendradarbiai. Tame darbų sąrašo gausu lituanistikos. Be politinių straipsnių ir minėtojo žodyno, visa eilė veikalų pašvęsta Lietuviai kalbai. Čia užtikame studiją apie gandro pavadinimą Lietuviai kalboje, čia recenzuojami Lietuviai kalbos žodynai, čia skelbiamas vėlonies Kazimiero Bugos nekrologas. Nebuvo tokio įvykio Lietuviai kalbos paskutiniųjų dešimtmečių raidoje, kurio nebūtų vienaip ar kitaip užregistravęs arba net paminėjęs mokslininkas, dirbęs Neuchatelio paežerėje. Jo private bibliotekoje keliose lentynose sukrautos Lietuviškos knygos, daugiausia, filologinio turinio. Dar gausiau leidinių sukelta Neuchatelio universiteto kalbotyros seminaro bibliotekoje. Beje, prof. Niedermannas įpėdiniai universitete Lietuviai kalbos jau nebedėsto, tad biblioteka nebebus papildoma naujais leidiniais.

DAR ilgai šnekučiuojuos su garbinguoju šeimininku. Atsimename tai vieną, tai kitą bendrą pažystamą. Prof. Niedermannas pamini p. Stasį Serkšną, kuris Neuchatelyje ruošė disertaciją apie svetimžodžius Lietuviai kalboje; karas priverė betgi šį darbą nutraukti. Profesorius Niedermannas pamini savo susirašinėjamą su kalbininkais Skardžium ir Salu. Jis norėtų ištremtyje vargstantiems Lietuviai mokslininkams padėti, tačiau, deja, ne visada tai įmanoma.

Profesorius išsitaria apie Lietuviai kalbą, kad ji moksliniu požiūriu esanti tiek pat vertinga, kaip Lotynų ir Graikų kalbos. Jam esą labai skaudu ir granudu, kad Lietuviai tauta vėl neteko laisvės. Sekdamas gyvenimo raidą, jis galėjęs pastebėti, kokią milžinišką pažangą Lietuviai tauta per paskutiniuosius dešimtmečius padarėsi visose srityse. Atgavę 1918 m. laisvę, Lietuviai įsiekė ryšio su Vakarais. Tas jiems, be abejo, sekėsi. Dabar gi Lietuviai tauta vėl atskirta nuo Europos! Profesorius reiškia viltį, kad Lietuviai kalba atsilaisvianti prieš visas siaučiančias audras. Nenumaldomas tautos ryžtas eiti savaimingais keliais negalėsias būti sutremptas.

Paklaustas apie ateities planus, profesorius vėl užsimena apie Lietuviai kalbos žodyną, kurį jis bet kuriomis aplinkybėmis norėtų baigti. Be to, jis rengtas kai kurių Graikų ir Lotynų autorių tekstus mokytis bei studentijai, nes dabar tokių leidinių šveicarijoje jaučiamas didelis nedateklis. Anksčiau jie atėdavo iš sveturių.

Profesorius pereitą žiemą gana sunkiai sirgo. Bet paskutiniu metu jau vėl visai pasveiko. Amžiaus naštos nesimato nei jo guviame žvilgsnyje, nei sušveitame veide. Atsisveikin-

damas palinkėjau gerbiamajam šeimininkui, kad jam dar daug metų būtų leista naudotis gyvenimu ir kad galėtų laimingai baigti užsimotus darbus.

VAIKŠČIODAMAS ramų pavakari Neuchatelio ežero krantais, įsiekiojau atsakymo į klausimą, kokia stebuklinga galia glūdi Lietuviai kalboje, jeigu ji sužavi tokius didžius mokslininkus, kaip štai prof. Niedermannas, kurį tik ką palikau tarp knygų? Kaip koki žiniuo- nį šventykloje. Gal dažnas mūsų mažiau vertina savo gimtąją kalbą, kaip šis mokslo vyras, kuris daugelį savo ilgo gyvenimo valandų praleido, įsikniūbęs į Lietuviškuosius raštus. Gal vienu kitu atveju galėtume iš svetimtaučių pasimokyti, kaip reikia branginti savo gimtąją kalbą!

Gryždamas į stotį, vėl pra-

**THE BANK
FOR
ALL
THE
PEOPLE**

ėjau pro namus kuriuose gyvena prof. Niedermannas. Virš namo durų dailiai išvedžiotas užrašas: "Omnia labore" (Viskas darbu). Šie žodžiai visą

gyvenimą buvo ir gerbiama profesoriaus keldrodė žvaigždė. Jo nenuilstamo darbo vaisiais užrašas: "Omnia labore" (Viskas darbu). Šie žodžiai visą

POLITISKAS SKELBIMAS

UŽKVIETIMAS JUMS

Prisidėti prie kitų Clevelando ir Cuyahoga Apskritis piliečių kurie tiki kad jau atėjo laikas daryti ką nors su teikimui mūsų Valstijai ir mūsų šaliai tvirtos vadovybės kuri išgelbės mus blogaisiais laikais pirmiau.

Šiais "Apsisprendimo Metais", pirmas žingsnis link nacionalės vadovybės pakeitimo 1948 metais yra tai išrinkimas REPUBLIKONO GUBERNATORIAUS atsižymėjusio veiksmis—naujo REPUBLIKONO SENATORIAUS—ir viso REPUBLIKONŲ TIKIETIO Ohio valstijoje.

DABAR YRA LAIKAS PAMAINAI. JUSŲ LAIKRAŠČIŲ ANTGAIVIAI TAI AIŠKIAI PASAKO.

DABAR yra laikas veikti ir Jūs galite pagelbėti. Štai lengvas budas pradėti. Tik išpildyk šį kuponą ir pasiųskit šiadien. Tas jums nieko nekąstuos.

Herbert for Governor Committee
627 Union Commerce Building
Cleveland, Ohio.

Aš tikiu JAU ATĖJO LAIKAS PAMAINAI ir įsteigimui tvirtos vadovybės Ohio ir visoje šalyje. Aš pasižadau dirbti prisidėdamas į HERBERT FOR GOVERNOR COMMITTEE.

☐ VETERAN'S DIVISION. ☐ COSMOPOLITAN DIVISION
Prisiųskit man nario kortelę ir pilnas informacijas:

Name.....

Address.....

(Išspausdinkit vardą ir adresą aiškiai)

Della E. Jakubs

(JAKUBAUSKIENĖ—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)

REIKALĖ VEŽIMAI LIGONIAMS PERVEŽTI.
Kambariai pašarvojimui leidžiama naudotis nemokamai.

LITHUANIAN FUNERAL HOME

6621 EDNA AVENUE ENdicott 1763

THE MAY Co's Basement

Mes Duodam ir Iškeičiam Eagle Stamps

Mergaitėi Mokyklai SUKNELĖS

Bryžiuotų ir Languotų Seersuckers!

1.85

Tai suknelės ant kurių sutiks abi ir motina ir dukta—Duktė geršis jų žavėjančiu stilium, o Motina męrs jas dėl to gero skalbiamo seersucker iš yra pasutis! Žalios, mėlynos, ar raudonos spalvų, mios 7 iki 14.

Mergaitėms Two-Tone Jumpers

2.99

Aprėnk dukterį vienu šiu grynų spalvų jumpers, a p vėdžiotu skirtinga spalva. Pui-kaus darbo. Mios 7 iki 12.

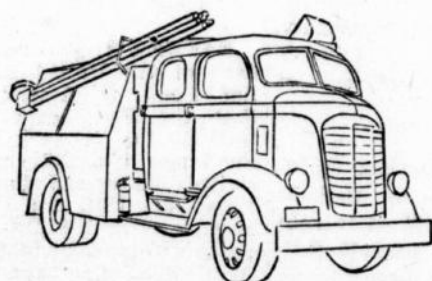
"Fruit of the Loom" Bliuskos

1.50

Geros rūšies blaus brola cloth bliuskos French rankovių apvedžiojimais trumpom rankovėm. Mios 10 iki 14.

Nors buvo geras mano tėvui bet--

Telefono trokas telpantis paveiksle rėmuose išrodo kaip muzejinis dalykas, bet tai buvo naujusias padargas 1921 metais, tais metais kai mūsų dabartinė kompanija buvo įsteigta.

Visai kitoks išrodo dabartinis šių dienų keturių skyrių trokas.

Šis skirtumas yra tai mastas telefono progreso pastaro bertainio šimtmečio. Mūsų trokai ne tik pakilo milžiniškai savo gerume ir išvaizdoje, bet ir padaugėjo 10 kartų skaičium taip kad šiadien mes operuojame suvirš 1,800 motorinių vežimų visoje valstijoje.

Pagerinimai kitose visose rušyse telefono aparatų ir atsakantume vyrų

ir moterų kurie juos naudoja taipgi yra įspūdingi. Paveizdan, ankstyvuose 1920, jūsų telefonas budavo sugenda vidutiniai kas 15 mėnesių ir imdavo apie penkias valandas patirti kur to priežastis yra. Dabar jūsų telefonas vidutiniai tęsėja 30 mėnesių be kokio nors sutrukimo ir kuomet koks negerumas pasitaiko, jis susekamas ir pataisomas per dvi valandas. Dabar 94% sugedimų pataisoma tą pačią dieną kada apie tai raportuojama, nežiurint kokių dienų metu mes gauname jūsų pašaukimą.

Šie dideli žingsniai telefono srityje padaryti galimi nuolatiniais tyrinėjimais ir tobulinimais padargų ir naujų ir geresnių metodų paties darbo atlikimo.

Ateityje toks pat geras prižiūrėjimas ir atsakantis darbo tliakimas reikš geresnį ir dažnesnį telefono patarnavimą jums ir tukstančiams kitų kurie naudoja telefoną.

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

Established on September 21, 1921 by consolidation of two Ohio telephone systems

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue. ENdicott 4486—Atdara vakarais

Abu Kandidatai prieš Sovietus

Abu kandidatai iš Ohio į U. S. Senatą — John W. Bricker, Republikonas, ir dabartinis senatorius James W. Huffman, Demokratas, išėjo atvirai prieš sovietus ir skelbia reikalingumą šiai šaliai baigti nuolankumus ir pataikavus Rusijai.

Kaip sako Bricker, tas veda į trečią pasaulinį karą, ir su sovietais reikia elgtis kietai ir nusistatusiai.

Sen. Huffman sako, "Amerika turi palaikyti savo savigarbą ir apsaugą, akivaizdžiai didėjančios Rusijos opozicijos, jei norime išvengti kito Pearl Harbor".

Toks drąsus Amerikoniškumas šių kandidatų pagirtinas.

ORO LENKTYNĖS PAVYKO

1946 metų Nacionalės Oro Lenktynės įvykusios Clevelande per Labor Day išėjo pasekmingai, ir Clevelandas užtikrintas ir 1947 metais lenktynėmis.

Keturių dienų įvykiai su-traukė 180,000 žangą mokyjusių žiūrėtojų, be to ką kiti dešimtys tūkstančių kiekvieną lenktynių dieną prisizūrėjo atvažiuojant aerodromo apilinkes. Aplinkiniai gyventojai viską gražiai matė iš savo namų langų ir kiemų.

Lenktynės buvo pasekmingos ir saugumo atžvilgiu, nes ir dešimčių dalyvių nei vienas nežuvo ir tik vienas lėktuvas sudužo pradžioje laike pasiruošimo.

SVEČIAVIMAI

Poni Julė Rastenienė, iš Baltimore, Md., atvyko pas savo motiną Oną Baltrukonienę praleisti atostogas. Čia žada išbuti tris savaites laiko, Julė apsilankė Dirvos redakcijoje ir aplanko kitus savo senus pažįstamus ir gimines.

Petras Baltrėnas buvo išvažiavęs į Hot Springs, Arkansas, pataisyti sveikatos. Sugrįžęs įstojo į G. I. amatų mokyklą.

Marė ir Andrius Kundrotai buvo išvažiavę į Floridą, ten palankyti savo sūnų, kuris randasi Jackson Memorial ligoninėje, suparalizuotas. Jis kariuomenėje buvo gavęs malariją, ir nuo to jam dabar atsiliepa taip pavojingai.

Juozas Virbickas su žmona ir dukteria Danute, iš Pittsburgh, Pa., per šventes atvyko pas savo gimines Broneikus pasimatyti, apžiūrėjo Lietuvų Kultūrinį Darėlių, atsilankė ir Dirvos redakcijoje.

RUPINASI VAIKŲ SVEIKATA

Ohio valstijoje esama 1,578-860 vaikų jaunesnių 15 metų amžiaus, kaip paskutinis cenzas parodė. Valstijos gydytojai susirūpinę medikale priežiūra to milžiniško skaičiaus vaikų, kurie sudaro visą penktadalį Ohio gyventojų. Gydytojai darbuojasi išradimui būdų ir priemonių kiek ir kokios sveikatos priežiūros musų jaunimas gauna dabar.

Ohio vaikų sveikatos patar-navimo studijotojai nori patirti, paveikdan, kokius sveikatos programus turi Ohio mokyklos. Kaip prižiurima vaikų girdėjimas? Kaip tiriama jų sveikata iš džiuvos atžvilgio? Kaip atliekama jų regėjimo prižiūrėjimas? Taipgi visa eilė kitų vaikų sveikata liečiančių klausimų tiriama ir rupinamasi pagelbėti.

Visais tais tyrimais einant gydytojai tuoj žinos kiek kurioje dalyje ar mieste apsirupinta sveikata tos specialės penktos valstijos gyventojų dalies, ir kas darytina toliau.

JONAS G. POLTER

Lietuvis

Namų Maliavotojas, Popieriuvotojas

Apkainavimas ar patarimas reikale jūsų namo pagražinimo suteikiama nemokamai.

495 East 123rd St.
Telefonas P0tomac 6899

Skelbiamas 1946 Community Fund Vajus

OVER 100 LOCAL HEALTH AND WELFARE AGENCIES RELY ON YOUR SUPPORT

He's depending on YOU

EARN YOUR RED FEATHER BY A GENEROUS GIFT

COMMUNITY CHEST
of Greater Cleveland

29th UNITED

APPEAL

JACK GANSON, po atostogų grįžęs į Clevelandą, atsilankęs Dirvos redakcijoje, paaukojo \$20 Lietuvų našlaičių parvežimo fondui.

Ganson rengiasi vėl pradėti imtynių sezoną Clevelande, šįmet gaus žymių pasaulinių imtynių. Apie imtynes bus pranešta vėliau Dirvoje.

PERDAUG STUDENTŲ

Šiaurinėje Ohio apie 11,000 veteranų kurie nori patekti į mokyklas bus apsiųsti. Jau ir dabar perpildytos 22 Ohio kolegijos neperima daugiau naujų aplikantų.

Clevelando aukštosios mokyklos taip pat jau neperima daugiau norinčių stoti į mokslus.

M. S. 36 Kuopos Vakariene Sekm. Rugs. 15

M. S. 36 kuopa rengia metinę vakariene, naujos parapijos salėje, 18022 Neff Rd., sekmdienį, Rugsėjo 15, pradžia 6 vakare. Bus geras orkestras šokiams. Kaip paprastai, vakariene bus skani, ir tik už \$1.50. Kviečia Komisija.

REIKALINGA MOTERYS AR MERGINOS PUNCH PRESS OPERATORS

ir norinčios mokytis to darbo. Gera mokeskis pradžioje.

GUARANTEE SPECIALTY MFG. CO.

E. 96th St. ir Carr Ave.—du blokai šiaurėj nuo St. Clair.

REIKALINGAS KAMBARIS

Pavieniam Lietuvui vainkini Lietuvų šeimoj Dirvos apilinkėj, prie Superior arba kitų gatvėkarių linijų.

Praneškite tuoj asmeniškai į Dirvos Redakciją arba telefonuokit: ENdicott 4486.

REIKALINGAS WAREHOUSEMAN

didėjančioje dirbtuvėje gera mokeskis kreiptis

BROWN FENCE & WIRE CO.

6560 Juniata Ave.
prie E. 65th šiaur. St. Clair

Automobilistai—įsigykite savo "Driver's License"

Auto Driver's License

Prasideda Rugs. 9—Baigsis Rugs. 30 d.

DIRVOS OFISE 6820 Superior Ave.

Atdara 9 iki 8 vak.

Anna Karpius, Deputy Registrar

TWO LETTERS TO THE UNITED STATES GOVERNMENT
Pleading for Justice for Lithuanian Refugees

Our organization, as well as many individuals, are constantly receiving letters from American zones of occupation especially from Augsburg, wherein they state that they are prevented from using their own language in writing to the United States and elsewhere.

The attached photostatic copies will give you an indication as to what humiliation and hardships we are subjecting these innocent victims under the guise of liberation.

You will agree that the first basic requirements of democracy is the willingness to grant an equivalent freedom to others. The denial of one's inherent right to use one's native language, is the greatest denial of freedom that anyone can commit. For that reason, we would kindly request that you use your good offices and influence to eliminate this situation. If there is a shortage of translators, we are willing to submit not one, but several hundred names of good, loyal Americans, who are capable of speaking Lithuanian, English and other languages. This we request in the name of the Americans of Lithuanian descent.

We will appreciate your comments regarding this matter.

Yours very truly,

P. J. Zuris, Pres. League for the Liberation of Lithuania.

August 20, 1946

Department of State
Washington, D. C.
Gentlemen:

It is our understanding, according to present reports, that a new policy is being considered whereby the immigrants of one country may avail themselves of quotas of other countries. In the case of displaced persons, a special emphasis is placed on the Jews. In view of the fact that the Baltic peoples in general, and Lithuanians in particular, have been victimized by the Nazis as well as by the Soviets, and many are now living in American and British zones of occupation as well as in other country (numbering about 350,000 persons), we respectfully urge you to give this case special consideration.

Many Lithuanians remained in Lithuania after the first Soviet occupation of that country. After witnessing exiles to Siberia, imprisonment, persecution and liquidation — for no other reason save that these victims were not communistically inclined — they did not wait for the second occupation and used every possible means to leave their country regardless of the destination. Many of them escaped into Germany knowing that labor camps and concentration camps awaited them there. They had no choice; it was, rather a choice between two evils, and they had hopes that when their liberators, the Western Democracies, came they would be persecuted no more. To a certain degree they were right, but in many instances they have been victimized by the same Soviet agents circulating in the American and British zones of occupation. In many cases these people have been "shanghaied", in many instances even with the aid of our own M. P's.

Now that the UNRRA is about to be dissolved, the uncertainty and plight of these Lithuanians is intensified. They feel that it was our duty to insist upon the principles of the Atlantic Charter to which the United States subscribed, and which guarantees sovereignty and unfettered freedom to all nations. Despite this, the sovereignty of the three Baltic Republics has been a subject of merchandising; first by Hitler and Stalin, and later by the Western Democracies and Stalin. Thousands of these innocent peoples are victims of such conditions. They are unable to go back to their respective countries, and they are well aware of what would await them there. They feel that they are entitled to one of the two following conditions: first, that their countries be freed and that they could return to their respective homes as free peoples and pursue their lives; second, that they be given an opportunity to go to some free country, especially the United States, and thus be able to start life anew.

In view of these conditions, we sincerely plead with you to make their lot easier and to grant them a humane consideration.

Trusting that you will kindly use your great influence for the cause of Justice, we beg to remain,

Sincerely yours,

P. J. Zuris, Pres.

K. S. Karpius, Secy.

Štai Jums Naujos

Rudeninės Skrybelės

Jau gaunamos ir galimos pasirinkti — visose vėliausiose spalvose ir stiliuose

Kaina po 2.95 3.45 7.95

Vyrams ir Vaikams SWEATERIAI

Su rankovėmis — Užsimaunami arba Priešakyje susegami Specialiai parduodami po 2.50 3.45 4.95 6.00

DYKAI GREEN STAMPS su kožu pirminiu. DYKAI
Čia galite įsigyti savo Stamp Books.

THE KRAMER & REICH CO.

7010 Superior Ave. Atdara Vakara

Automatinis Gasų šildymas

Paversk savo Furnasą Modernine šildymo Sistema

Taipgi Automatiškai Vandens šildytojai

ATSIKRATYKITE PURVO, PELEŲ ir ANGLIES DULKIŲ.

TRI-VET APPLIANCE SERVICE

Frank Orpse (Urbšaitis) Sav. PO. 9548. LI. 0237.
AKRONE kreiptis į: Hank Hollish, 260 The Brooklands, Stadium 4793

VISOKIA APDRAUDA

Mes esame pasirengę suteikti visiems pilnas mūsų patirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale visokios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todėl pirmą saukite mūsų negu užsagesius (firemonius).

P. P. MULIOLIS

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate
ir Apdraudos Agentūra

6606 Superior Ave. Cleveland HENDERSON 6729

WHAT'S NEW?
(In Cleveland)

THE St. George C.W.V. Post 613 Softball League has started its second half with five teams battling for a chance to meet Lasnik's in the championship playoffs. Last week saw three close games that were all thrillers. Spade's stopped Lasnik's string of victories at five by beating them 9-7. The game was decided under the peculiar circumstances of a conflict between an umpire's decision and a ground rule. The ump won and coincidentally — so did Spade's.

Under the circumstances Lasnik's have a legitimate protest which should be made. A good many of the League's games have ended similarly. The conflict of rules, decision, and opinions has been glaringly noticeable. The League would do well to correct this situation.

Tree's Cafe beat Paul's Tavern with a five run, seventh inning rally, 7-6. Michie's lost an uphill battle and dropped their game, to Cramer's 10-9. Vitus (Movie Star) Suppis has picked up a pitcher who, with a little control, will make Michie's hard to beat.

Lasnik's Cafe and Paul's Tavern will tangle at the Vets Picnic which we hear is to be on the 15th. More on this next week.

The schedule for the week of Sept. 10th:

Tuesday — Lasnik's vs. Michie's.
Wednesday — Spade's vs. Tree's.
Thursday — Paul's vs. Cramer's.
The games start at 6 P. M. and are played at St. George's School Yard.

A CLEVELAND Lithuanian gained prominence in the local golf news last week. Ed Schultz, pleasant, 230 pound, 30 year old golfer, won the Cleveland District Golf Ass'n. Championship. He did this by beating two of Cleveland's best amateur golfers: Ed Meister and Tommy Whiteway.

In the Northern Ohio P. G. A. Open another Lithuanian, Bill Barbour, was tied for top honors with Frank Metzger of Akron with a score of 145 for 36 holes.

THE St. George C.Y.O. Dance Saturday night was a big success. Some 440 odd people jammed the auditorium to dance to the music of the Range Riders. A fine job of decorating added greatly to the pleasing effects. A pat on the back is due all those who helped make this event a success. An extra "well done" should be extended to officers Boris, Brazis, Barauskas, and Yankauskas who worked especially hard.

The C.Y.O. has far out-distanced all other organizations at St. George in the promotional field. It ranks right up with the Catholic Veterans Post in usefulness and popularity. Anyone interested in joining is cordially invited to attend one of the regular meetings.

THE Lithuanian Handicap Bowling League, organized by Catholic War Vets Post 612, will start rolling Sunday, Sept. 8th, at 3:45 P.M. All team members are urged to be present. We will try to bring you the highlights and heartbreaks of the action as the season progresses. This column will also post a lookout at Gordon Park to spot the first bowler who attempts to use his ball as a sinker. — The bowlers cordially invite spectators to drop around and watch the pins fly.

BROTHERS CAFE

LIETUVIŠKA UŽEIGA

1603 E. 79th Street

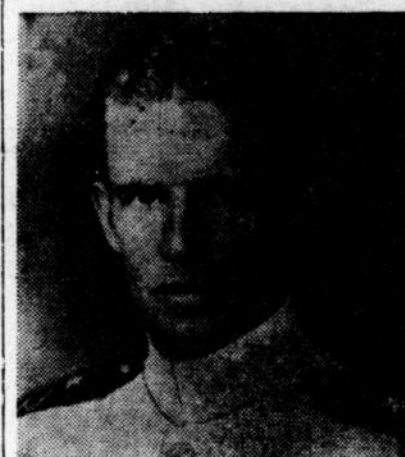
DEGTINĖ ALUS VYNAS

Užviečiame savo draugus

Lietuvius atsilankyti.

KAZYS LEIMONAS, Sav.

Telef. CEDar 9527

Capt. Stedman Teller, USN, chief of the navy's guided missile section, who stated that "World War III, if and when, will be a Buck Rogers-type of war with remote controlled rocket-borne atom missiles."

THE PERISCOPE

By ŠARUNAS.

MR LA GUARDIA, the director of the UNRRA, plans to establish "Information Bureaus" in displaced persons camps to better the return to their native countries. However, he says, no such bureaus can be established among the refugee Lithuanians, Latvians and Estonians, because "realistically it is quite impossible to persuade the Balts to go home".

The Balts have no home since it is occupied by the Soviets. If they would return home the Russians would deport them to Siberia or else liquidate them.

PRESIDENT Truman it is said, is trying to find ways of increasing immigration quotas for displaced persons so that some of them can come and join their relatives in the United States. The Lithuanian quota is particularly pitifully small — only 386 per year. The same is true of the Latvians and Estonians.

THE other day a second batch of daring Estonians braved the Atlantic and sought the shores of the United States as a refuge from the bolshevik barbarians. After a 30 day trip from Madeira 18 Estonians in a 38-foot sloop were permitted to land for 60 days in Miami. The newspapers all over the country expressed sympathy with their plight, and, probably ways will be found to permit them to stay here. The Pilgrim Fathers stayed here in 1620 and built up this country.

IT is interesting to quote one of these Estonians. He said: "We have lived under both German and Russian rule. I will tell you here in America what I have been afraid to say before — there is no choice between the two. Under both German and Russian rule our houses would be entered in the dead of night. Neighbors would disappear without a trace. Liberty has left Estonia".

The same is also true of Lithuania and Latvia.

FATHER J. Balkunas, vice president of the United Lithuanian Relief Fund of America, announced that the Fund expects to collect \$525,000 for its work in 1947. The Fund now has 118 chapters in the United States and Canada. Up to March 31, 1946 the Fund has collected and sent \$1,200,000 worth of clothing, medicines, food, books and other supplies to war refugee Lithuanians all over the world, mostly in Germany, Italy, Austria, France and Sweden.

A SPECIAL conference of Lithuanian leaders was held in Europe recently to make plans for the continuation of the struggle for Lithuania's independence.

A GREAT friend of Lithuania's freedom, Congressman O'Konski won renomination against the bitter opposition of Communists and their friends in the CIO.

PROFESSOR K. Pakštas has issued a mimeographed booklet entitled "The Problem of Lithuania Minor" by which he means the Lithuania included formerly in East Prussia and the Klaipėda (Memel) district.

AN Associated Press dispatch recently quoted Moscow Pravda about plans to build "Communist" strength in the so-called Soviet republics of Lithuania, Latvia and Estonia. This means more war and deportations for the local inhabitants.

P. J. KERSIS

609-12 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio
OFISO TELEFONAS: Main 1773.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarimą įvairiose apdraudos-insurance reikaluose. Sutaupiau paskolas pirmo morgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.